

Politolog Iščenko: PACIFIKACE USA

- CZ24 News | 31. března 2023

USA: V předchozím materiálu (Americká strategie v ukrajinské válce) jsem konstatoval, že USA jsou dostatečně stabilní konstrukce. Může se samozřejmě rozpadnout pod tíhou vnitřních rozporů. V posledním desetiletí už druhá občanská válka dávno přestala být pro Američany námětem pro fantastický film. Nyní ji považují za jednu z pravděpodobných variant vývoje prakticky všechny přední americké politické síly.

Taková varianta budoucnosti však není pro Ameriku bezpodmínečná. Navíc v obou zneprátených táborech washingtonských politiků převažují lidé jak ekonomicky, tak i politicky zainteresovaní na zachování americké jednoty. To je spolu s armádou, FBI, CIA a dalšími federálními útvary silná páka působící proti rozpadu.

Někomu se to může zdát divné, ale s rozumným přístupem je to právě v této fázi, kdy nám převaha dostředivých sil nad odstředivými v americké politice usnadňuje vytvořit pro Ameriku situaci, ve které bude nucena ukončit aktivní a agresivní zahraniční politiku a řešit své problémy. Jak jsem poznamenal výše, zastánci zachování jednoty jsou přítomni v obou předních amerických stranách. Jsou však také přítomni v obou frakcích (finanční a průmyslové), do kterých se každá ze stran rozdělila. Zachování nejen celospolečenské, ale i stranické jednoty je tedy možné jen na základě kompromisu mezi místními finančníky a průmyslníky.

Pokud z nějakého důvodu nebude dosaženo kompromisu, USA půjdou cestou rozpadu na finanční (demokratické, tolerantní) a průmyslové (republikánské, tradicionalistické) státy. V tomto případě mohou rozdělené státy Ameriky vytvářet ty nejbizarnější dočasné kombinace, ale nakonec se musí sloučit do dvou bloků, které zahájí druhou občanskou válku za jednotu. Finanční kapitál nemůže dovolit, aby mu byla hozena úspěšná výzva v jeho vlastním doupěti, v USA. Průmyslový kapitál se nemůže podřídit finančnímu, protože by to znamenalo jeho zkázu a zánik výroby.

Rozhodující v hypotetické konfrontaci finančního a průmyslového kapitálu v USA bude kontrola přístavů. Průmysl vydělává na obchodu s vlastním zbožím a finančníci na kontrole zahraničního obchodu. "Papírové komodity" jsou pouze do té doby hodnotou, pokud jsou ti, kteří obchodují s termínovanými obchody, schopni určujícím způsobem ovlivnit tvorbu světových cen reálného zboží, a to není možné bez kontroly obchodních cest a zdrojů surovin.

Takže v tomto méně pravděpodobném (ale přece jen reálném) případě, že USA půjdou cestou rozpadu a druhé občanské války, bude boj mezi rozdělenými státy o kontrolu nad námořními přístavy vstupním bodem do světového obchodního systému. Pokud zvítězí dostředivý trend a USA zachovají jednotu, pak základem kompromisu mezi finančníky a průmyslníky může být také pouze kontrola globálního obchodu (umožňující financovat vnitřní kompromis prostřednictvím "zákonného" obchodního loupění vnějšího světa), k čemuž je nutné kontrolovat obchodní cesty a klíčové uzly jejich křižování.

V tomto případě je kontrola zdrojů surovin pro USA důležitá, ale druhotná, protože kontrolou námořních cest jsou schopny zajistit přepravu potřebných objemů surovin správným směrem za přijatelné ceny. Kromě toho by se nemělo zapomínat, že i samotná území USA, Kanady a Mexika (členové původně NAFTA a nyní nahrazeného v roce 2020 USMCA) poskytují dostatečnou zdrojovou základnu pro normální rozvoj.

V důsledku toho nejsilnější úder na USA způsobí jejich zbavení kontroly nad globálními obchodními

cestami, a tedy i globálním obchodem. Bez takové kontroly nemůže americký finančně-ekonomický systém v zásadě fungovat a zbytky americké dominance se rozpadají jako domeček z karet. To mimochodem neplatí jen o USA, ale téma významu obchodních cest v historii a výhod, které poskytují kontinentální cesty ve srovnání s námořními, je pro velkou knihu, nikoli pro malý článek.

Mnoho domácích (a nejen domácích) ekonomů a politických expertů vkládá naděje do úpadku dolaru, který by měl vést ke kolapsu systému globální dominance USA. Teoreticky to je správně. Existují ale dvě výhrady. Za prvé, úpadek dolaru je proces poměrně dlouhý. Přitom v každém okamžiku, při pro USA zdařile vzniklé politické konjunktuře, může být zastaven a otočen nazpět.

Nyní je dolar v procesu ztráty monopolu jako měny světového obchodního účtování. V další fázi by měl dolar ztratit status hlavní světové rezervní měny. Pak by zpětný tok dolarů do USA (pokud by ho FED nedokázal zastavit nebo zastavit jeho dopady) spustil hyperinflaci, která by zničila značnou část ekonomiky. V tomto okamžiku by USA klesly na samé dno (jako Rusko v 90.letech). Ale stejné zkušenosti Ruska ukazují, že s rozumným přístupem a efektivním managementem se lze poměrně rychle zotavit.

Sázka na pád dolaru je tedy hrou na dlouhou trať, která udržuje pro USA možnost vést současnou politickou linii v příštích pěti až deseti letech. V tomto případě nebude pád Ameriky na dno vnímán jako vojenská porážka (jako tak nebyl vnímán rozpad SSSR), což znamená oživení americké ekonomické moci, které by mělo začít bezprostředně po dosažení dna (tj. cca za 10 let), bude doprovázeno revanšistickými náladami a vrátí nás zpět do konfrontační situace, za horších počátečních podmínek, protože hlavní protivník (USA) nebude na ústupu, ale na vzestupu a současná generace infantilních politiků bude nahrazena těmi, kteří přežili a dostali se nahoru v podmínkách systémové krize.

To znamená, že zbavení USA kontroly nad světovými obchodními cestami by mělo být doprovázeno demonstrativním podkopáváním vojenských možností Washingtonu, což by u amerického národa vyvolalo rozčarování v armádě, která požívá zdroje, ale není schopna ochránit zájmy země. Zároveň připomínám, že kriticky důležitou podmínkou je nutnost co nejvíce se vyhnout konfrontaci, která může přerůst v jadernou válku.

Kontrola obchodních cest se může dosáhnout dvěma způsoby:

1. Přímá vojenská nadvláda s pomocí loďstva a vojenských základen.
2. Vytváření alternativních a výhodnějších obchodních cest, které jsou od počátku mimo možnosti kontroly ze strany geopolitického protivníka.

Je zřejmé, že bod druhý s Čínou postupně realizujeme, ale pokud jde o první bod, zde USA nadále zůstávají pány světového oceánu, i když éra absolutní převahy jejich loďstva nad jakýmkoli pravděpodobným protivníkem zmizela. Proto je nutné použít oba způsoby a učinit tak v úzké součinnosti obou.

Již máme realizující se projekt Severní mořské cesty a projekt, který je ve fázi rozpracování, prosazovaný Číňany, myšlenku Nikaragujského kanálu jako modernější a levnější alternativy ve srovnání s Panamským. Naše hlavní komunikace s Čínou je chráněna před přímým americkým tlakem, protože prochází euroasijským kontinentem. Země Střední Asie, jejichž prostřednictvím lze na tyto komunikace vyvíjet nepřímý tlak, jsou vojensko-politicky a ekonomicky příliš slabé a spolehlivě sevřené do svěráku mezi Ruskem, Čínou a Íránem. Jejich proamerická fronda jakéhokoli rozsahu (i koordinovaná) bude rychle potlačena a USA nebudou schopny prolomit blokádu a poskytnout jim účinnou podporu, protože region je ze všech stran blokován územím tří spojeneckých zemí a také logisticky složitým a nepřátelským vůči USA Afghánistánem.

Rusko, Čína a Írán se mohou bez obav o vlastní kontinentální komunikace soustředit na podkopání dominance USA na námořních obchodních cestách. Za tímto účelem jsou ruské základny v Sýrii a potenciální v Súdánu, Eritreji, na Kubě a ve Venezuele, potenciální íránská v Jemenu, čínské na Paracelských ostrovech, v Džibutsku, na naplavených ostrovech v Jihočínském moři a také potenciální (v souladu s plánem, zveřejněným v roce 2014 agenturou Xinhua) v Nikaragui (na ochranu kanálu), v Papui-Nové Guineji, v Thajsku, v Myanmaru, na Maledívách, na Seychelách, v Pákistánu, v Bangladéši, v Nigérii, na Srí Lance, v Keni, v Angole, v Namibii a v Tanzanii.

Jak je vidět, vlastní přístavy a dostupné vojenské základny jsou dostatečné pro rozvinutí spojeneckých sil loďstva ve vodách Severního ledového, Tichého a také Indického oceánu a Rudého a Středozemního moře. Jsou problémy s Atlantikem. Doplnovat zásoby paliva, vody a zásob mohou lodě v přátelských přístavech Kubu a Venezuely, ale pokud vznikne nutnost více či méně závažné opravy, bude nutné se vrátit na své vlastní základny. Celkové množství spojeneckého loďstva však umožňuje mít i v Atlantiku trvale sjednocenou eskadru.

Upozorňuji, že na krátké jižní cestě z Asie do Evropy (přes Indický oceán, Rudé a Středozemní moře) už dnes spolehlivě dominují Rusko, Írán a Čína. Rusko také disponuje absolutní dominancí na Severní mořské cestě, v severní části Beringova moře a v Beringově průlivu. V Tichém a Atlantickém oceánu mohou být spojenci zatím jen přítomni, ale nikoli dominovat (kromě bezpodmínečné dominance Číny ve svých pobřežních mořích). Tyto možnosti jsou však více než dostatečné k paralyzování amerického námořního obchodu, aniž bychom se dostali do konfliktní situace.

Mezinárodní námořní právo totiž uděluje právo jakékoli válečné lodi jakékoli země prohlédnout jakékoli obchodní plavidlo, pohybující se bez doprovodu vojenského konvoje. Američané a před nimi Angličani, využívající svou absolutní převahu v námořních zbraních, toto právo hojně využívali.

Během Karibské krize byl SSSR, aby se vyhnul kontrole svých obchodních lodí směřujících na Kubu, nucen udržovat v Karibském moři značné námořní síly, což (vzhledem k prudkému zaostávání SSSR za USA v počtu válečných lodí) vedlo ke zvýšenému opotřebení lodních mechanismů a únavě posádek. USA nyní nikoli bez úspěchu uplatňují stejnou taktiku vůči íránským lodím, které dodávají zbraně jemenským Hútiům.

To je ale hra, kterou je možné hrát ve dvou. USA samy aktivně dodávají zbraně do konfliktních zón, včetně Ukrajiny, a využívají k tomu jak lodě třetích zemí, tak i lodě plující pod americkou vlajkou. Pod záminkou boje proti pašování zbraní a drog (jak to dělají USA) mohou spojené eskadry ruského, čínské a íránské námořnictva prohledávat všechna podezřelá plavidla po celém světovém oceánu, ale zejména v Černém moři, východním Středomoří, Rudém moři, Perském zálivu, Arabském moři, čínských pobřežních mořích (všude tam, kde rusko-čínská dominance umožňuje neobávat se vážné konfrontace s americkými lodními skupinami). Jinde ve světových oceánech mohou být takové akce méně systematické.

Posádky a kapitáni lodí, na kterých bude objeveno něco, co připomíná pašování (zejména pokud jsou složeny z amerických občanů a občanů spojeneckých zemí USA) musí být (jak to praktikují Američané) zatčeni, odvezeni do Ruska, Íránu nebo Číny a odsouzeni k dlouhým trestům vězení, a doplňovat výměnný fond, který zajišťuje propuštění našich občanů uvězněných v USA.

Američané zaručeně nebudou mít dostatek válečných lodí na ochranu své lodní dopravy. Rusko s Čínou a Íránem tedy mohou využívat garantované kontinentální komunikace nebo námořní trasy, které procházejí oblastmi dominance jejich flotil. Vzhledem k neustálému zvyšování námořní síly Ruska a Číny a snižování amerického loďstva by se situace měla pro USA jen zhoršovat. Vzhledem k tomu, že spojenci mají mít v budoucnu dostatečný počet základen v Atlantiku, vytvoří se pro Američany vůbec kritická situace.

Příčemž nebude porušen žádný paragraf mezinárodního práva a USA nebudou mít žádný důvod uchýlit se k vojenské síle (kromě konvojů). Na konvoje se ale nikdo nechystá, Američané se ztrhají při jejich vedení. A bude těžké skrývat své tajné operace, pokud je zajistí tvé válečné lodě.

Obchodní lodě USA a jejich spojenců se mezitím dostanou do nevýhodné situace. Není jasné, zda jim bude zboží doručeno a zda bude doručeno včas. Zvýší se cena jeho pojištění. Začnou ztrácet v konkurenci lodí těch států, které u Ruska a Číny nevyvolávají podezření. Kostra západního tábora, tedy jeho námořní obchod a námořní doprava, se začne rozpadat.

Abychom situaci dále zhoršili, můžeme si vzpomenout na praxi kateřinského Ruska, které v reakci na britské řádění vůči obchodním plavidlům neutrálních zemí během americké války za nezávislost vyhlásilo ozbrojenou neutralitu a vytvořilo celou koalici, která zajistila blokování britské aktivity v severních mořích, včetně Pobaltí.

To znamená, že rusko-čínsko-iránskou alianci pro boj s pašováním zbraní, pirátstvím a drogovou kriminalitou je možné otevřít pro všechny zájemce. Myslím, že podle toho, jak se budou vyvíjet úspěchy, počet zemí, které se budou chtít s USA vypořádat za předchozí ponižování, jen poroste.

Nakonec bez jediného výstřelu může být americký a spojenecký vůči USA obchod doveden do stavu, kdy bude přeprava prováděna pouze uvnitř USA a také přes kanadské a mexické hranice (no, ještě je možné zapojit letectvo). Přitom jak USA, tak i velká část jejich spojenců jsou v kritické závislosti právě na námořním obchodu a jejich obyvatelstvo a podniky se začnou aktivně zajímat, proč utráceli biliony za armády a údržbu obřích flotil, když nyní nejsou schopni ubránit národní zájmy? Nebylo by pak lepší, jako dříve, žít v míru s Ruskem a Čínou, jen mírnit své ambice? Koneckonců, ukazuje se, že bojovat (i když hybridně) vyjde mnohem draž než vyjednávat.

Washington se dostává do stejné vidlice, kterou se nám již dlouho snaží zorganizovat: buď z ničeho nic zahájit nevyprovokovanou světovou válku, nebo se smířit s nevyhnutelnou porážkou vzhledem k neschopnosti adekvátně čelit formálně zákonným akcím protivníka.

AUTOR: Rostislav Iščenko

[ZDROJ](#)

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová/Nová Republika